

Täysistunto

Tiistai 9.6.2020 klo 14.10—19.57

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi yliopistolain 39 ja 40 §:n sekä ammattikorkeakoululain 14 ja 29 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 84/2020 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Anu Vehviläinen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään sivistysvaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja.

Keskustelu

19.23 **Tiede- ja kulttuuriministeri Hanna Kosonen** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ensin sydämelliset onnittelut.

Haluan ensiksi myös kiittää korkeakoulujen henkilökuntaa ja opiskelijoita tästä keväästä. Korkeakouluilla tehtiin nopea digiloikka, ja se on vaatinut isoa ponnistusta kaikilta, jotka ovat olleet loikkaa ottamassa. Tällä esityksellä ehdotetaan väliaikaisia muutoksia yliopistolakiin ja ammattikorkeakoululakiin koronavirusepidemian mahdollisen pitkittymisen ja siihen liittyvien rajoitusten vuoksi. Meillä on tulevaisuus vielä sumussa. Emme osaa sanoa koronavirusepidemian kestosta tarkkaa yksiselitteistä tietoa, ja on vaikea ennustaa esimerkiksi vuoden päähän, kuinka koronaepidemia kehittyy. Tällä esityksellä huomioidaan epidemian mahdollisen jatkumisen vaikutukset opintojen järjestämiseen liittyviin korkeakoulujen lakisääteisiin velvoitteisiin sekä varmistetaan opiskelijoiden oikeusturvan toteutuminen.

Ensinnäkin:

Korkeakouluja koskevaan lainsäädäntöön ehdotetaan lisättäväksi säännökset poissa olevaksi ilmoittautumisesta ensimmäisenä lukuvuonna, jos opiskelija on estynyt aloittamasta opintojaan epidemiaan liittyvän viranomais määräyksen vuoksi taikka muusta epidemiaan liittyvästä painavasta syystä. Tämä muutosehdotus perustuu Unifin ja Arenen esitykseen.

Nykyisin voimassa olevassa lainsäädännössä on rajattu opiskelijan mahdollisuutta ilmoittautua poissa olevaksi ensimmäisenä lukuvuonna. Opiskelupaikan vastaanottamisen jälkeen on mahdollista ilmoittautua poissa olevaksi ainoastaan, jos opiskelija ensimmäisenä lukuvuonna suorittaa asevelvollisuuslain, siviilipalveluslain tai naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetun lain mukaista palvelua, on äitiys-, isyys- tai vanhempainvapaalla tai on oman sairautensa tai vammansa vuoksi kykenemätön aloittamaan opintojaan. Nämä mainitut syyt ovat luettelossa, joka on tyhjentävä, eikä lainsäädäntö tunnista erilaisia poikkeusoloista johtuvia syitä, jotka voivat estää opintojen aloittamisen. Vallitsevan koronavirusepidemian vuoksi erityisesti kansainvälisten opiskelijoiden opintojen aloittaminen voi

Pöytäkirjan asiakohta PTK 90/2020 vp

estyä esimerkiksi matkustusrajoitusten, opiskelulupahakemusten käsittelyn pitkittymisen tai muiden viranomaistoimintaan liittyvien syiden vuoksi. Säännöksen tarkoittamat viranomaismääräykset voivat olla joko kansallisia tai jonkun muun valtion viranomaisen määräyksiä, ja ne voivat liittyä esimerkiksi maahantulon tai matkustamisen rajoituksiin. Säännöksen mukaisilla muilla epidemiaan liittyvillä painavilla syillä tarkoitetaan esimerkiksi oleskelulupaprosessiin liittyviä ongelmia opiskelijan lähtömaassa tai Suomen edustustojen tai Maahanmuuttoviraston käsittelyaikojen pidentymistä.

Ehdotetut säännökset edellyttävät, että opiskelija olisi tosiasiallisesti estynyt aloittamasta opintojaan, eli opiskelijan oma päätös olla aloittamatta opintoja ei ole riittävä peruste poissa olevaksi ilmoittautumiselle.

Ehdotettavat säännökset eivät velvoita korkeakouluja järjestämään samoja opintojaksoja yhtä aikaa sekä lähi- että etäopetuksena tilanteessa, jossa on palattu lähiopetukseen mutta maahantulossa on edelleen ongelmia. Jos korkeakoulu ei tällaisessa tilanteessa järjestä opetusta etäopintoina, voi opiskelija säännöksen perusteella ilmoittautua poissa olevaksi. Ilman ehdotettuja säännöksiä kansainvälisissä ohjelmissa opiskelevat joutuisivat ilmoittautumaan läsnä oleviksi, mikä kuluttaa tutkinnon suorittamisaikaa. Lisäksi muiden kuin EU- ja Eta-valtioiden kansalaisten tulisi maksaa läsnäoloajalta lukuvuosimaksua ja mahdolliset maksuhelpotukset jäisivät kunkin korkeakoulun oman harkinnan varaan.

Toiseksi:

Yliopisto- ja ammattikorkeakoululakeihin ehdotetaan lisättäväksi säännökset siitä, että korkeakouluilla ei olisi velvollisuutta järjestää tutkintoon johtavia opintoja ja opintojen ohjausta siten, että opiskelija voi suorittaa tutkinnon laissa säädetyssä tavoitteellisessa suorittamisajassa, jos opetussuunnitelmaan kuuluvia opintoja ei ole mahdollista järjestää epidemian vuoksi. Tällaisista opetusjärjestelyjen muutoksista johtuvat viivästykset opintojen etenemisessä otettaisiin huomioon opiskeluoikeuden jatkamista koskevaa päätöstä tehtäessä.

Korkeakoulujen opetuksen ja opintojenohjauksen järjestämisvelvollisuutta koskevista poikkeuksista koronavirusepidemian aikana on säädetty aiemmin 13.5.2020 asti voimassa olleissa valmiuslain nojalla annetuissa soveltamisasetuksissa. Opetuksen järjestämisvelvollisuutta koskeva sääntely on tarpeen epidemian mahdollisesti jatkuessa ensi lukuvuoden puolella.

Voimassa olevan lainsäädännön mukaan korkeakoulun tulee järjestää opetus ja opintojenohjaus siten, että tutkinnot on mahdollista suorittaa päätoimisesti opiskellen yliopisto- ja ammattikorkeakoululaissa säädetyssä ajassa. Opiskelijalla on oikeus suorittaa tutkintoon johtavat opinnot korkeakoulun tutkintosäännössä ja opetussuunnitelmassa määrämällä tavalla. Yliopiston ja ammattikorkeakoulujen opetuksen järjestämisestä ja järjestämistavoista ei säädetä tarkemmin, vaan korkeakouluilla on laajat mahdollisuudet toteuttaa opetusta ja koulutusta monin eri tavoin, myös muutoin kuin lähiopetuksena.

Yliopistoilta ja ammattikorkeakouluilta saadun tiedon mukaan etäopetus on sujunut pääosin erittäin hyvin. Korkeakoulujen järjestäessä opetusta ja opintojenohjausta lähiopetuksen sijaan vaihtoehtoisilla tavoilla niiden tulee huolehtia kuitenkin siitä, että opiskelija voi suorittaa tutkinnon yliopistolaissa ja ammattikorkeakoululaissa säädetyssä tavoitteellisessa suorittamisajassa. Vaihtoehtoisilla tavoilla järjestetyssä opetuksessa tulee myös huolehtia koulutuksen tutkimuspohjaisesta luonteesta ja koulutuksen laadusta. Mutta osalla korkeakoulutukseen kuuluvista aloista on alan luonteen vuoksi haasteellisempaa tarjota etäopetusta, mikä on hidastanut opintojen etenemistä poikkeusoloissa. On laboratorio-olo-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 90/2020 vp

suhteita tai muita erikoistiloja käytössä, ja niitä kaikkia ei ole pystytty järjestämään. Myös pakollisten harjoitteluiden järjestäminen on ollut haasteellista, ja opinnot ovat saattaneet viivästyä näiden harjoittelumahdollisuuksien puuttumisen vuoksi.

Nyt ehdotettujen säännösten mukaan korkeakoululla ei olisi velvollisuutta järjestää tutkintoon johtavia opintoja ja opintojenohjausta siten, että opiskelija voi suorittaa tutkinnon laissa säädetyssä tavoitteellisessa suorittamisajassa, jos opetussuunnitelmaan kuuluvia opintoja ei ole mahdollista järjestää koronavirusepidemian vuoksi. Opintojen viivästyminen voi joidenkin opiskelijoiden osalta johtaa siihen, että opiskeluoikeus päättyy ennen kuin tutkintoon sisältyvät opinnot on saatu suoritettua. Opiskelijan oikeusturva toteutuisi opiskelijan opiskeluoikeuden jatkamista koskevan päätöksenteon yhteydessä, ja jos opiskelijan on tarpeen hakea lisäaikaa opintojensa loppuun saattamiseksi, koronavirusepidemiaan liittyvistä opetusjärjestelyjen muutoksista johtuvat viivästykset opintojen etenemisessä tulisi ottaa huomioon lisäaikana päätöstä tehtäessä.

Lain voimassaoloaika olisi ehdotuksen mukaan sellainen, että lait tulisivat voimaan mahdollisimman pian ja olisivat voimassa ensi vuoden heinäkuun loppuun saakka. Ehdotettujen säännösten soveltamismahdollisuus on kuitenkin sidottu vallitsevaan epidemiatilanteeseen, eli lain voimassaolon päättymisen ajankohta voi siten muuttua, ja sillä ei siten ole merkitystä. Jos epidemia esimerkiksi laantuisi jo syksyn 2020 aikana ja maahantulo helpottuisi siten, että keväällä 2021 alkavissa koulutuksissa opinnot olisi mahdollista toteuttaa normaalisti, ehdotetut säännökset poissa olevaksi ilmoittautumisesta eivät ole siten sovellettavissa.

Tämä toinen osuus on valmisteltu korkeakoulujen toiveesta, ja tämä on kiireellinen, kuten tässä aikaisemminkin esitetyissä hallituksen esityksissä oli tämä kiireellisyys. Valmistelun yhteydessä on kuitenkin pyydetty kirjallisia kommentteja Unifi ry:ltä, Arene ry:ltä, SYL ry:ltä ja SAMOK ry:ltä, ja kaikki nämä kannattivat tätä esitystä. Muuta erillistä lausuntokierrosta ei tässä ole siis ollut.

19.33 Mikko Kinnunen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Kiitos ministeri Kososelle seikkaperäisestä esittelystä ja erityisesti näistä uusista aloituspaikoista, joilla puramme hakijaa summaa ja nostamme osaamisen tasoa maassamme. Koulutus kantaa meitä koronan yli.

Hallitus esittää, että muutetaan kahta kohtaa yliopistolaissa ja ammattikorkeakoululaisissa. Se tehdään väliaikaisesti epidemian aiheuttaman poikkeustilan ja siihen liittyvien rajoitusten vuoksi. Tavoitteena on helpottaa korkeakoulussa tutkinto-opintonsa ensi syksynä ja seuraavana keväänä aloittavien opiskelijoiden asemaa epidemian aikana.

On hyvä, että tämä ehdotus mahdollistaa tämän ilmoittautumisen poissa olevaksi ensimmäisenä lukuvuonna, jos opintojen aloittaminen estyy nimenomaan epidemian vuoksi. Tämä vaikuttaa erityisesti kansainvälisiin opiskelijoihin. Meillä on edelleen monella alalla osaajapulaa, ja on tarpeen, että tänne Suomeen hakeutuu myöskin kansainvälisiä opiskelijoita, jotka nyt ovat vaikeuksissa monien maiden rajoitusten kanssa. Toki meidän täytyy toimia myös niin, että he myös jäävät tänne opintojen jälkeen palvelemaan isänmaatamme.

Tämä toinen kohta liittyy opetusjärjestelyihin. Kun koronamuutokset saattavat viivästyttää opintoja, on opiskeluoikeuteen liittyen hyvä ottaa huomioon tämä tilanne, kun päätöksiä tehdään. Muutokset ovat osa koronatoimia, jotta yhteiskunnassa koulutuksen pyörät pyörivät, ja toki samalla on kysymys opiskelijoiden oikeusturvasta. Kun saatamme yhteen opetussuunnitelmia ja koronan varotoimia, se on välillä varmasti haasteellista. On tärkeää,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 90/2020 vp

että tekemämme joustot ja muutokset eivät heikennä opetuksen laatua korkeakouluissa ja myöskään opiskelijan saamaa osaamista.

Lisäksi koronasta aiheutunut opintojen viivästyminen täytyy hyväksyä perusteeksi, kun tutkintoaikoja määritellään. Kenenkään ei tule altistaa terveyttään opinnoissaan. Pidetään korkeakouluopiskelijoista huolta. He vievät osaltaan maatumme eteenpäin yli koronan.

19.37 Paula Risikko kok: Arvoisa puhemies! Korkeakoululakeihin tosiaan esitetään koronavirusilanteesta johtuvia määräaikaista muutoksia, jotka olisivat voimassa ensi vuoden heinäkuun loppuun saakka eli koko ensi lukuvuoden ja tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian. Tässä ministeri tämän ansiokkaasti jo esittelikin.

Nyhtämien tietojen tilanne on se, että useat korkeakoulut ovat jo ilmoittaneet, että ne järjestävät syyslukukaudella opetusta pääsääntöisesti etäopetuksena, toiset jopa hyvinkin paljon etäopetuksena. Käytännössä korkeakoulut ovat siis varautuneet järjestämään etäopetusta siten, että myös kansainväliset opiskelijat pystyvät opetukseen osallistumaan. Se on hyvä asia, koska tämä lakiesityshän liittyy myös kansainvälisiin opiskelijoihin.

Nämä nyt ehdotetut muutokset perustuvat hyvin pitkälle Unifi ry:n sekä Arene ry:n tekemiin ehdotuksiin, joista on toteutettu keväällä kysely kaikille yliopistoille ja ammattikorkeakouluille.

Niin, mikä on sitten tämän esityksen pääasiallinen sisältö: Sekä yliopistolakiin että ammattikorkeakoululakiin lisätään säännökset siitä, että opiskelija voi ilmoittautua poissa olevaksi ensimmäisenä lukuvuonna, jos opiskelija on estynyt aloittamasta opintojaan epidemiaan liittyvistä syistä. Nykylakiin ei mahdollista ensimmäisenä lukuvuonna poissa olevaksi ilmoittautumista kuin muutamissa laissa säädetyissä tilanteissa, joihin epidemia ei kuulu. Siinä mielessä tämä on erinomaisen hyvä muutos. Poissa olevaksi ilmoittautuminen helpottaisi myös tänne saapuvien kansainvälisten opiskelijoiden asemaa ja korkeakoulujen toimintaa. Maahantulo voi nimittäin olla vielä ensi lukuvuoden aikana haastavaa.

Lisäksi lakia muutetaan niin, että yliopistoilla ja ammattikorkeakouluilla ei olisi velvollisuutta järjestää tutkintoon johtavia opintoja siten, että opiskelija voi suorittaa tutkinnon tavoitteellisessa suorittamisajassa. Tämä toki saattaa johtaa opiskeluaikojen pidentämiseen, mutta sekin on huomioitu. Laissa kuitenkin säädetään siis, että jos epidemiasta aiheutuvien syiden vuoksi tulee viivästyksiä opintoihin, se otetaan huomioon opiskeluoikeuden jatkamista koskevassa päätöksessä.

No, nämä ehdotukset näihin lakeihin ovat erittäin kannatettavia, ja tietysti tärkeää on se, että ei nyt ajatella vain, että näin voi tehdä, vaan nimenomaan tuetaan opiskelijoita valmistumaan esimerkiksi myös haastavissa tilanteissa, ja varmasti korkeakoulut tarvitsevat siihen tukea.

On perusteltua, että ensimmäisenä lukuvuonna voi ilmoittautua virusepidemiaan liittyvien viranomaismääräysten vuoksi poissa olevaksi, jotta opiskelijan suoritus aika ei kulu, mikäli hän ei tosiasiallisesti pysty edistämään opintojaan esimerkiksi tautitapausten vuoksi. On kuitenkin huoli, voiko tämä johtaa opiskeluaikojen tarpeettomaankin pitkittymiseen, ja siitä syystä olisin sitä mieltä, että tähän rinnalle kannattaa luoda tällainen korkeakoulujen ja ennen kaikkea opiskelijoiden tukipaketti, että tehostetusti nyt kuitenkin huolehditaan, että esimerkiksi etäopetuksella tai muuten opiskelutarjontaa laajentamalla voitaisiin korkeakouluopiskelijoita tukea. — Kiitos.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 90/2020 vp

19.40 **Pasi Kivisaari kesk:** Rouva puhemies! Yliopistot ja ammattikorkeakoulut ovat merkittävä suomalaisen sivistyksen, koulutuksen ja tutkimuksen lippulaiva ja ylpeydenaiheemme. Koronakeväänkin aikana he ovat tehneet voitavansa, niin että opetusjärjestelyt paitsi opintojen osalta myös pääsykokeiden osalta eivät romuttaisi suomalaisen yhteiskunnan perustaa, sivistystä.

Tässä esityksessä ehdotetaan varsin järkeviä muutoksia niin yliopisto- kuin ammattikorkeakoululakiin — tämä kaikki tietysti väliaikaisesti tämän koronavirusepidemian ajaksi. Esitys sisältää joustoja esimerkiksi silloin, jos opiskelija on estynyt aloittamasta opintojaan epidemiaan liittyvien viranomaismääräysten vuoksi tai muusta epidemiaan liittyvästä painavasta syystä. Tämä on hyvin maalaisjärkistä. Samoin korkeakoululla ei olisi velvollisuutta järjestää tutkintoon johtavia opintoja, jos opetussuunnitelmaan kuuluvia opintoja ei ole mahdollista järjestää viruksen olemassaolon takia. Tällaiset opetusjärjestelyjen muutoksista johtuvat viivästyksistä opintojen etenemisessä otettaisiin huomioon opiskeluoikeuden jatkamista koskevaa päätöstä tehtäessä. Nämä kaikki ovat tarpeellisia muutoksia näinä erikoisina aikoina.

Puhemies! Haluan myöskin edustaja Kinnusen lailla tässä yhteydessä kiittää hallitusta ja erityisesti vastuuministeri Kososta. Hallitus toden totta panostaa lisätalousarviossa kestäväan kasvuun osoittamalla näitä lisämäärärahoja korkeakouluille ja tutkimukseen. Se on todella iso asia, kun korkeakoulujen aloituspaikkojen kertaluonteista rykäystä lisätään 124 miljoonalla eurolla. Tällä summalla saadaan yliopistoihin 2 600 ja ammattikorkeakouluille 2 200 uutta aloituspaikkaa. Aloituspaikkoja nostamalla lisätään suomalaisten osaamistasoa, tuetaan nuorten mahdollisuuksia edetä elämässä ja lisätään samalla nuorten luottamusta tulevaisuuteen, kun korkeakoulujen hakijasumaa puretaan.

Puhemies! Nyt kun täällä salissa istuvista edustajista yli puolet on Seinäjoelta, en malta olla sanomatta, että uskon ja toivon tietysti, että tässä jaossa myös Seinäjoen ammattikorkeakoulu pärjää. Tiedänkin, että ministeri on hyvin perillä ja noteerannut nämä Seinäjoen ammattikorkeakoulun pyrkimykset. Sanon tämän siksi, että Seinäjoen ammattikorkeakoulun laadukas ja tasokas toiminta on äärimmäisen tärkeää eteläpohjalaisen maakunnan tulevaisuuden kannalta.

19.43 **Paula Risikko kok:** Arvoisa puhemies! Kun täällä ministeri on paikalla, niin on, aivan totta, erittäin hyvä sanoa — Kivisaari oikeastaan vei sanoja suustani, kun ajattelin, että puhun näistä aloituspaikoista — että on hirvittävän tärkeää ja hienoa, että olette saaneet niitä lisää. Te olette tehneet siinä hyvän työn, ja tärkeää on se, että niitä sitten katsotaan myös alueellisesti, ja todellakin Seinäjoen alue tarvitsee niitä. Sitten meillä on myös monia muita ihan niin kuin alakohtaisia asioita. Sitten tietysti tärkeää on, että kun niitä aloituspaikkoja nostetaan, niin se yksikköhinta olisi riittävä, ettei siinä käy niin, että se opiskelijoiden valmistaminen otetaan koulutuksen laadusta.

Mutta samalla kun ministeri täällä nyt on paikalla, niin minä kysyisin teiltä tästä asiasta, kun tänä päivänä on käsitelty myös JTS:ää. JTS-lausunnossahan valiokunta kiinnitti huomiota myös näihin yliopistojen ja korkeakoulujen opiskelijavalintoihin ja nimenomaan valintaperusteiden muuttumiseen koronatilanteesta johtuen. Muutoksena oli muun muassa se, että yliopistojen aikaisemmin päätettyä valintakokeen perusteella valittavien opiskelijoiden kiintiötä pienennettiin ja vastaavasti todistusten perusteella valittavien osuutta kasvatettiin useissa tiedekunnissa. Muutosta koskevat ratkaisut tehtiin yhteisvalinnan päättämisen jälkeen, jolloin valintakokeella valituksi tuleminen mahdollisuuksien oikeutetusti

Pöytäkirjan asiakohta PTK 90/2020 vp

luottaneiden hakijoiden asema hakuprosessissa heikkeni yliopistosta ja tiedekunnasta riippuen, ja tämä on ongelmallista hakuprosessiin osallistuneiden oikeusturvan kannalta. Nythän on tullut pilvin pimein valituksia ja kanteluja eduskunnan oikeusasiamiehelle, ja minä kysyisin nyt teiltä, arvoisa ministeri, kun tiedän, että olette ollut tämän asian päällä ja teiltä opetus- ja kulttuuriministeriöstähän on pyydetty nyt 5.6. mennessä selvitys siihen — vaikka yliopistot ovat autonomisia, mutta siinä on kuitenkin se kytkös siihen opetus- ja kulttuuriministeriöön — että mitä opetus- ja kulttuuriministeriö pyrki tekemään sen eteen, että näin ei tapahtuisi.

Nythän on vilpin mahdollisuus ja kaikki se, josta on tehty kanteluja — että nämä etäkoheet eivät välttämättä ole juridisesti kuitenkaan sitä, mitä niiden olisi pitänyt olla, ja sittenhän tietysti tämä valintaperusteiden muuttuminen kesken hakuajan on aika raskauttava juttu. Riippuen tietysti siitä, mitä oikeusasiamies sanoo, niin se varmasti vaikuttaa sitten tähän tilanteeseen. On hienoa, että niitä aloituspaikkoja nyt on lisätty, mutta sehän ei kuitenkaan auta siinä oikeudellisessa ongelmassa, ja kysyisinkin teidän, ministerin kantaa, että miten opetus- ja kulttuuriministeriö on pyrkinyt vaikuttamaan, että näin ei tapahtuisi — ottaen huomioon, että aluehallintoviranomaiset antoivat 17.3. luvan järjestää valintakoheet siellä kouluissa.

19.46 Tiede- ja kulttuuriministeri Hanna Kosonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos kiitoksista.

Tämä esitys on todella tehty hyvässä yhteistyössä Unifin ja Arenen kanssa. On minusta ilman muuta selvää, että tällaisia nopeita muutoksia täytyy tehdä, ja uskon, että myös täällä eduskunnassa pystytään toimimaan ripeästi, jotta saamme lait voimaan ja löydämme yhteistyön avaimen siinäkin.

Nämä aloituspaikat ovat tulleet todella tarpeeseen, niin kuin edustaja Kivisaari hyvin kertoi hakijasumasta. Toki katsomme siinä kokonaisuudessa myös sitä tärkeää eteläpohjalaista tilannetta.

Edustaja, valiokunnan puheenjohtaja Risikon kysymykseen oikeudenmukaisuudesta, reiludesta näihin valintoihin liittyen:

Meillä on ollut heti sieltä maaliskuun lopusta lähtien tilannehuone yhdessä korkeakoulujen ja opetusministeriön ja Opetushallituksen kanssa tämän epidemiatilanteen takia liittyen moniin asioihin, jotka tähän epidemiaan liittyvät. Siellä olemme käyneet läpi myös näitä valintakoeasioita ja yleensäkin korkeakoulujen valintoja.

Asia on juuri näin, eli korkeakouluthan ovat autonomisia ja autonomiaan kuuluvat myös opiskelijavalinnat ja pääsykokeiden järjestäminen, mutta me olemme opetusministeriöstä pitäneet esillä kaiken aikaa näitä oikeudellisia periaatteita ja konsultoineet siinä myös juristeja ja olleet sillä tavalla heille avuksi. Korkeakouluissahan on valintakokeiden järjestämisessä käytetty niin terveydenhuollon ammattilaisia, Akatemian ammattilaisia, valintakoeammattilaisia kuin juristeja, joten asia varmasti on siltäkin kannalta hyvin tarkkaan mietitty. Tämä ei ole ihan pieni asia, kun lähdetään kymmeniätuhansia, yli sataatuhatta valitsemaan ja järjestetään valinnat uudelleen.

Silloin huhtikuun lopullahan epidemiatilanne oli vielä sellainen, että ennustuksissa nähtiin, että se epidemian piikki Suomessa olisi ollut juuri touko—kesäkuun vaihteessa — näkymä oli silloin vielä sellainen. Valintakoheet on kuitenkin saatu suoritettua, ja nyt me saamme helpotusta näillä aloituspaikoilla. Lisäksi myös avoimen yliopiston ja avoimen

Pöytäkirjan asiakohta PTK 90/2020 vp

ammattikorkeakoulun kautta opiskelumahdollisuuksia on lisää. Siitä olen erittäin tyytyväinen.

19.50 **Paula Risikko kok:** Arvoisa rouva puhemies! Kiitoksia ministerille näistä, ja on todella hienoa, että olette olleet siellä seuraamassa tätä tilannetta. Tuohon vielä liittyen, että toki tiedän sen, että yliopistot ja esimerkiksi kunnat ovat autonomisia, mutta muistan, että silloin kun olin kuntaministerinä, niin sattui erilaisia tapahtumia, ja vaikka on autonominen kunta, niin silti on joitain asioita, joihin voidaan kuitenkin puuttua. Sitä tässä nyt mu-rehdin, että mikä se lopputulema sitten tulee olemaan.

Se on erinomaisen hyvä, mihin viittasitte, että saadaan niitä aloituspaikkoja ja avoimen kautta nyt saadaan myöskin. Se vähän helpottaa tätä tilannetta, mutta kyllähän tämä hankala tilanne on. Terveys edellä tietenkin pitää mennä, se on ihan selvää, mutta vähän harmittaa itseänikin se, että 17.3. aluehallintoviranomaiset antavat luvan, että voi käyttää, ja annetaan määräys, että koulut menevät kiinni mutta valintakokeet voidaan järjestää terveys ja turvallisuus huomioon ottaen, ja sitten me olemme nyt tällaisessa tilanteessa. No, siellä on hyvin paljon — kun tarkistin, niin kuinkahan monta niitä kanteluita nyt tällä hetkellä on, mutta osa liittyy niihin etäkokeisiin ja osa liittyy valintaperusteiden muutoksiin. Mutta katsotaan, mikä on sitten lopputulos. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin sivistysvaliokuntaan.